

Urinseparation kan foregå således fra f.eks. etagebebyggelser, hvor man under renovering forholdsvis enkelt kan installere systemet.

I en svensk kommune er det forbudt at installere vandskyllende kloset fra og med år 2000. Nu overvejer den svenske statsminister Göran Persson, om urinseparation skal være en del af Sveriges miljøhandlingsplan.

Skal urinseparation også være en del af Københavns fremtidige satsning, vil R98 sikkert komme til at spille en stor rolle.

Natrenovationen

Da Renholdningsselskabet af 1898 begyndte sin forretning, var den væsentligste opgave netop at transportere latrinen ud af København og sælge den til landmændene. Især bønderne på Amager havde baseret hele deres grøntsagsproduktion på latringødningen fra København.

Salget af latrinen til landmændene var en vigtig indtægtskilde for R98. Før 1. verdenskrig udgjorde salget 20 procent af de samlede indtægter, men da det under 1. verdenskrig blev umuligt at skaffe kunstgødning fra udlandet, blev latrinen så efterspurgt, at den måtte rationeres. Indtægterne steg, så de i 1918 udgjorde over halvdelen af renholdningsselskabets indtægter.

Kloakløb og iltsvind

Ved århundredeskiftet blev de første vandskyllende klosetter installeret, og allerede i 1907 var der flere vandskyllende klosetter end tørlatriner i København. Installationen af vandklosetter var blevet mulig, fordi man havde bygget et nyt samlet kloaksystem, der havde sit udløb i Øresund.

Udskylningen af latrinen i Øresund viste sig at have uheldige konsekvenser for badevandet og havmiljøet. Til at begynde med forlængede man blot kloakudløbet. Senere blev rensningsanlægget Lynetten opført. Med vandmiljøplanen fra 1987 blev det besluttet at udbygge Lynetten og rensningsanlæg Damhusåen for to milliarder kroner. Men stadig har vi iltsvind i de indre danske farvande. Det skyldes for en stor del landbrugets brug af gødning, men også at der stadig er store udslip fra rensningsanlæggene.

Før var latrinen en ressource, i dag er den blevet et affalds- og forureningsproblem.

Urinseparation - en vision

Med ny teknik er det blevet muligt at opsamle urinen, så den igen kan blive til nytte i landbruget. Teknikken til opsamling af urin i